

LENI SARIS

Marjory slaapt niet meer

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

De tuin lag er mooi bij, zoals Romana van de Mortel het had gewenst. Ze had er veel werk aan besteed, dat was tenminste niet tegengevallen, maar de rest... Ze zuchtte en keek peinzend naar het groene paradijsje, met waternalletjes die zich een weg door de bosjes baanden en in de vijver genoeglijk zilveren druppels sproedelden.

Tegenwoordig vroeg ze zich af of Marek dit nu echt voor zijn vrouw had laten aanleggen of in hoofdzaak omdat zijn aanbeden zusje zo enthousiast was geweest over al dat watergekabel. Hij had, tijdens een van hun vele ruzies, kribbig opgemerkt dat hij zulke insinuaties niet kon waarderen. Ze had altijd geweten dat zijn in coma liggende zusje Marjory zijn grootste zorg was en altijd zou blijven.

Romana had daar begrip voor en ze had zich voorgenomen, nooit te beknibbelen op de tijd die Marek aan Marjory gaf. Marek was dan ook zielsgelukkig met zijn lieve, meegaande vrouw, die hem alle tijd met Marjory gunde. Toen was er dus geen wolkje aan de hemel van hun prille geluk.

Marjory sliep. Ze lag nog maanden na het

huwelijk van Romana en Marek in coma, onbereikbaar voor Mareks' zorg en liefde.

Marjory lag in een dure privékliniek. Romana bezocht haar trouw en vond Marjory een beeldschoon Doornroosje in een slaap die ooit zou overgaan in de eeuwige slaap. Het benauwde Romana vreselijk, steeds weer te zien hoe Marjory's geest gevangen was... In hoeverre wist niemand, want het willoze lichaam reageerde nergens op.

Langzamerhand wende ze eraan naast Marjory's bed te zitten en gewoon te praten alsof Marjory het hoorde. Marek had haar met nadruk gezegd dat ze van dit standpunt moest uitgaan.

Dat kon hij nu wel zeggen, maar er waren ogenblikken dat Romana er niet meer tegen kon. Toch ging ze naar Marjory wanneer Marek, die bij de binnenlandse veiligheidsdienst werkte, verhinderd was. Romana wilde niet dat Marjory een dag zonder bezoek bleef, maar zoals Marek kon ze het niet. Hij praatte en draaide bandjes met de lievelingsmuziek van zijn zusje. Hij gaf het nooit op en bleef cassettes draaien, zodat er muziek was en hij vertelde haar alles, alsof ze het kon horen en begrijpen.

Romana wende aan dit ritme, tot ook zij ingeschakeld was en hele verhalen afstak tegen de slapende Marjory; ze wilde Marek en Marjory immers helpen.

Het was niet eens vervelend, toen ze er eenmaal aan gewend was, om naast de mooie, stille prinses te zitten en tegen haar te praten. Omdat niemand kon peilen wat Marjory hoorde, moest er – dat was een eis van de zorgzame Marek – behoedzaam gepraat worden en nooit mocht iemand in haar nabijheid opmerkingen maken over haar hopeloos lijkende toestand.

Marjory was en bleef de spil, waar om Romana's leven met Marek draaide, zelfs nadat baby Charlotte geboren was... Die werd na een paar maanden trouw meegenomen naar Marjory. Dit zou, volgens de altijd hoopvolle Marek, een goede invloed op Marjory kunnen hebben. Dat kleine Charlot na de doop meteen door haar ouders naar Marjory werd gedragen vond Romana tamelijk onzinnig, maar ze protesteerde niet.

Een maand later had Marek kans gezien een Indiase arts en wijsgeer, die volgens veel mensen wonderen kon doen, aan Marjory's bed te krijgen. De man kon beslist geen won-

deren verrichten en vond het belachelijk dat er sprookjes over hem verteld werden omdat hij gewoon een heel goede dokter was die simpele methoden hanteerde.

Of het nu Charlotjes gehuil was omdat ze kruipend over de grond haar hoofdje fors stootte tegen de poot van het bed, of de iets forsere methode van de befaamde arts, de keuze van de muziek, het eeuwig gebabbel van de familie en vooral van Marek, of alles tezamen, maar op een mistige novembermiddag gebeurde het.

Marjory was nooit een comapatiënt geweest die met open ogen en niets ziend in een rolstoel zat.

Ze had altijd met gesloten ogen gelegen, maar op die novembermiddag legde Romana, zoals ze dat wel meer deed, een boeketje geurende fresia's op Marjory's hoofdkussen en op dat moment deed Marjory haar ogen open.

Het was een nauwelijks te beschrijven gebeurtenis. Romana vergat zelfs een ogenblik de schreeuwende kleuter en rende naar de deur. Daar liep ze tegen Marek op, die zich bijna een ongeluk schrok, haar vastgreep en dacht dat er een ongeluk met het kind was gebeurd.

‘Marjory...’ hijgde Romana. ‘Marjory werd

wakker, ze sloeg haar ogen op... heus waar... ik heb het niet gedroomd.'

Marek stond daarna versteend aan Marjory's bed en zei niets. Hij geloofde het gewoonweg niet.

Romana herinnerde zich nog hoe ontroerd ze was toen Marek de hand van zijn zusje in de zijne nam en met tranen in zijn ogen fluisterde: 'Als je wakker bent, Marjory, beweeg je hand dan, alsjeblieft... Marjory?'

Toen had ze, heel moeizaam, haar vingers bewogen... Marjory sliep niet meer.

Romana keek peinzend naar de mistsluier die de tuin toedekte. Het was net zo'n mistige dag geweest toen Marjory voor het eerst haar ogen opende. Na de ongelooflijke vreugde en het geluk dat hen toen had overstroomd, was het echter van dag tot dag moeilijker geworden. Marek leefde alleen nog maar voor Marjory, zo voelde Romana het althans.

Marjory's verstand was niet aangetast, maar ze was een stuk van haar verleden kwijt. Voor die diepe, bodemloze put was Marjory doodsbang, het ongeluk herinnerde ze zich niet maar ze wist ook niets meer van personen die ze had gekend. Italië? Hadden ze in

Italië gewoond? Was het ongeluk daar gebeurd en waarom hadden ze op de weg gereden waar het ongeluk was gebeurd? Hoe had het kunnen gebeuren? Marjory hing nadat ze ontwaakt was als een klit aan haar broer. Romana en Lotje vond ze lief, maar ze kon hen in het begin helemaal niet plaatsen. Haar wel mooie, maar zachte, talmende stem kwam Marek heel vreemd voor en leek in echt niets meer op de vrolijke, lichte stem van vroeger.

‘Ze praat en dat is het voornaamste,’ hield Romana hem voor. ‘Ze is niet meer het zonneschijntje van vroeger, maar ze blijft een wonder en ze leert snel. Ze is ook bijzonder intelligent en lastig mag ze af en toe van mij best zijn. Jij zoekt te veel de oude Marjory, maar die is er niet meer. Dat onbezorgde, blij kind van zeventien jaar is er niet meer.’

Marjory had soms tijden dat ze volslagen onbereikbaar was, ook voor Marek. Dan was ze stug, onvriendelijk, in zichzelf gekeerd.

‘Ik weet niet wat zich, als ze zo afwerend doet, in haar hoofdje afspeelt,’ verzuchtte Marek. ‘Waarom doet ze nou zo? Ze deed vanavond haar mond niet open. Ze was boos.’

Marjory ging na haar ontwaken naar een nieuw, pas geopend revalidatiecentrum, waar

ze in de loop van vele maanden bijzonder goed vooruitging. Deze op zich prachtige ontwikkeling hield echter in dat Marek bijna al zijn vrije tijd aan Marjory besteedde. Toen ze nog in coma lag, ging hij op vastgestelde tijden, nu was iedere vrije minuut voor het wonder Marjory. Ze deed het zo fantastisch en hij wilde haar zoveel mogelijk zien en helpen. Niets was goed genoeg voor Marjory, die wel erg veeleisend werd en dat niet beseftte, althans in de eerste maanden niet.

Romana, die voor haar huwelijk had beloofd dat ze Marek altijd zou steunen en hem nooit zou hinderen wanneer het om Marjory ging, had die belofte gehouden zolang Marjory in coma lag en ook nog toen Marjory begon te herstellen. Maar nu begon de situatie te veel te eisen van haar eindeloos lijkende geduld, waarvan Marek misbruik ging maken.

Het was een feit, dacht Romana triest, dat Marek in het algemeen meer met zijn zusje bezig was dan met zijn gezin.

Romana's ouders, een beroemde danseres en dito fotograaf, woonden sinds moeder Merel met dansen gestopt was in Spanje en genoten daar van hun nieuwe leven. Romana had in haar jeugd haar ouders te weinig gezien,

hoe goed ze het ook had als ‘oudste dochter’ in het gezin van haar tante, moeders oudste zuster Kyra.

Romana kreeg tegenwoordig vaak de neiging om af te reizen met Lotje en heerlijk bij haar ouders te gaan logeren. Dat had ze natuurlijk vaker gedaan en ze vond het ongelooflijk dat ze hen altijd kon bereiken, maar sinds het thuis niet soepel meer liep en de moeilijke uiteenzettingen steeds wranger van toon werden, zelfs nu en dan op een spetterende ruzie uitdraaiden, zag Romana tot haar schrik dat, hoeveel ze ook van elkaar hielden, hun huwelijk dreigde stuk te lopen door het overdreven gedoe met Marjory.

Wanneer Marek niet naar Marjory kon, werd zonder meer bevolen dat zij moest gaan, want Marjory kon geen avond zonder bezoek.

‘Ja, maar Lotje...’ had ze weer eens tegengesputterd.

‘Breng Lot maar naar Kyra,’ was het korte antwoord per telefoon geweest. ‘Doe niet zo moeilijk, schat.’

‘Je wordt weer eens bedankt.’ Ze legde de hoorn op de telefoon.

Romana zag op deze mistige namiddag weer ruzie in het verschiet en had daar beslist

geen zin in, dus besloot ze de eis, hoe dwaas ook, toch maar in te willigen en naar Marjory te gaan. Het was natuurlijk ook niet goed te praten dat hij zijn vrouw zonder meer de mist in stuurde. Ze moest nota bene een stuk over de snelweg en daar stond hij dan maar niet bij stil. Ze had maar te gaan. Onhartelijker kon het al niet.

Ze belde ‘moeder Kyra’ en vroeg met een diepe zucht: ‘Kun je Lotje vanavond hebben? Ik moet naar Marjory, Marek is verhinderd.’

Het is weer zover, dacht Kyra geërgerd, maar ze vroeg hartelijk zoals gewoonlijk: ‘Kun je niemand anders vragen? Ik moet vanavond met Michael uit en zo vaak kan dat niet. We verheugen ons er zo op. Gelukkig hoeven we niet ver weg met die mist. Je kunt Marjory toch wel bellen dat er vanavond niemand kan komen?’

‘Nee, dat kan ik niet,’ zei Romana kortaf. ‘Zul je Marek horen. Marjory zou wel eens depressief kunnen worden als ze haar broer niet ziet. Ik ben wel tweederangs in haar ogen, maar... Nou ja... het klinkt cynisch, maar af en toe word ik dat circus om Marjory goed beu, hoor. Lotje en ik zien Marek nauwelijks meer en dan hebben we maar één on-